

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศหรือที่นิยมเรียกว่า “ไอที” เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ โดยเฉพาะการประกอบธุรกิจที่ต้องเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานทางธุรกิจในรูปแบบเดิมเข้าสู่ยุคสารสนเทศ ที่มีความรวดเร็วและซับซ้อน ตลอดจนมีการแข่งขันกันมากขึ้น การตัดสินใจจะต้องรวดเร็วและถูกต้อง รวมถึงการจัดระบบสารสนเทศต้องอาศัยระบบการจัดการฐานข้อมูลเป็นที่รวบรวมข้อมูลและการสนับสนุนให้องค์กร ซึ่งต้องอาศัยสารสนเทศที่มีคุณภาพ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับงานขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ร้านกระเบื้องหอยชัย ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 79 หมู่ 11 ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน 51000 ประกอบธุรกิจค้าวัสดุก่อสร้างและสุขภัณฑ์ งานหลักส่วนใหญ่จะเป็นหน้าที่ของเจ้าของร้าน เช่น การขาย การออกใบเสร็จรับเงินหรือใบส่งสินค้า การเก็บข้อมูลสินค้า ข้อมูลเจ้าหนี้ ข้อมูลลูกหนี้ การสรุปยอดในแต่ละเดือน เป็นต้น และในส่วนการทำงานของพนักงานจะเป็นการจัดการคลังสินค้า และการขายเป็นบางครั้ง

เนื่องจากระบบงานปัจจุบันภายในร้าน มีลักษณะงานที่เป็นการซื้อมาเพื่อขายไป การเก็บข้อมูลทุกอย่างจะใช้การจดบันทึกด้วยมือ ยังไม่ได้มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในระบบงานจึงทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับ 1) การขายสินค้าเกิดความล่าช้า เมื่อเจ้าของร้านประจำไม่อยู่ ซึ่งจะต้องมีคนมาขายแทน และไม่รู้ราคาสินค้า จำนวนคงเหลือ หรือรายละเอียดต่างๆของสินค้า ทำให้บางครั้งต้องเสียลูกค้า 2) การค้นหาข้อมูลลูกหนี้และเจ้าหนี้เป็นไปได้ช้า ลูกหนี้ คือ ลูกค้าประจำที่เป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง หรือบริษัทร้านค้าที่เป็นคู่ค้า ก็จะมีการปล่อยให้เชื่อสินค้าได้ ส่วนเจ้าหนี้ คือ ธนาคารและบริษัทตัวแทนจำหน่ายสินค้า ที่ขายสินค้าแบบเงินเชื่อให้เรา เมื่อถึงกำหนดชำระหนี้ต่างๆ ต้องเสียเวลาในการค้นหาเอกสารต่างๆที่มีอยู่มาก บางครั้งก็ลืมหรือเอกสารสูญหาย จึงทำให้เสียเครดิตในการซื้อสินค้า 3) การสรุปยอดขายหรือสรุปยอดสินค้า ทำได้ยาก เช่น เมื่อต้องการยอดขายรายวัน รายเดือน รายปี ต้องรวบรวมบิลทั้งหมดที่ขายไปมาคำนวณด้วยมือ ซึ่งต้องใช้เวลามากและอาจเกิดความคลาดเคลื่อนของข้อมูลได้ หรือบางครั้งต้องการทราบยอดสินค้าคงเหลือ

ว่าถึงจุดสั่งซื้อหรือยัง สินค้าชนิดไหนขายดีหรือขายไม่ดี ต้องให้พนักงานไปตรวจนับสินค้า ซึ่งเสียเวลามาก บางครั้งส่งผลทำให้ระดับสินค้าคงคลังมีมากหรือน้อยเกินไป

ดังนั้นผู้ค้นคว้าฯ จึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการร้านกระเบื้องหอยชัยขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้น

1.2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการร้านกระเบื้องหอยชัย จังหวัดลำพูน

1.3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

- 1) ได้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการร้านกระเบื้องหอยชัย จังหวัดลำพูน
- 2) ระบบสารสนเทศดังกล่าวจะสามารถแก้ไขปัญหาเรื่องการจัดเก็บข้อมูลที่ไม่เป็นระเบียบ สามารถจัดแบ่งกลุ่ม ประเภท และชนิดของสินค้าได้อย่างเหมาะสม ลดเวลาในการค้นหาข้อมูล และลดปัญหาข้อมูลสูญหาย

1.4. ขอบเขต และวิธีการศึกษา

1.4.1 ขอบเขต

สามารถรวบรวมข้อมูลที่จะนำมาทำการพัฒนาโปรแกรม โดยแบ่งออกเป็นขอบเขตด้านผู้ใช้ ขอบเขตด้านระบบงาน และขอบเขตด้านข้อมูลได้ดังนี้

ขอบเขตด้านผู้ใช้

สามารถแบ่งผู้ใช้ได้เป็น 3 ระดับ แบ่งตามหน้าที่และลักษณะงาน ได้ดังนี้

- 1) ระดับผู้ดูแลระบบ ได้แก่ ผู้ดูแลระบบงานของร้าน ซึ่งทำหน้าที่จัดการเกี่ยวกับข้อมูลผู้ใช้งาน สิทธิการใช้งาน และควบคุมดูแลการใช้งานของผู้ใช้ในระบบ
- 2) ระดับผู้บริหาร ได้แก่ ผู้บริหารของร้าน ซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบและควบคุมคลังสินค้า ตรวจสอบข้อมูลเพื่อประสานงานกับบริษัทตัวแทนจำหน่ายและลูกค้า ตรวจสอบรายรับรายได้ประจำวัน และรายงานเพื่อการวิเคราะห์การจัดการคลังสินค้าต่างๆ
- 3) ระดับพนักงาน ได้แก่ พนักงานของร้าน มีหน้าที่ทำงานทั่วไปของร้าน เช่น บันทึกข้อมูลลูกค้า ขายสินค้า รับชำระเงิน ตรวจสอบสินค้าในคลัง ตรวจรับสินค้าจากบริษัทตัวแทนจำหน่าย ออกใบวางบิล ออกใบเสร็จรับเงิน ออกรายงานต่างๆ เป็นต้น

ขอบเขตด้านระบบงาน

- 1) งานดูแลระบบ
- 2) ระบบงานสนับสนุนการจัดการข้อมูล

- 2.1) จัดการข้อมูลพื้นฐานของระบบ เช่น ประเภทลูกค้า ประเภทสินค้า เป็นต้น
- 2.2) จัดการข้อมูลหลักของระบบ เช่น ข้อมูลสินค้า ข้อมูลลูกค้า เป็นต้น
- 3) ระบบงานสั่งซื้อสินค้า
- 4) ระบบงานคลังสินค้า
- 5) ระบบงานขายสินค้า
- 6) ระบบงานบัญชีเจ้าหนี้-บัญชีลูกหนี้
- 7) ระบบรายงาน

ขอบเขตด้านข้อมูล

ด้านขอบเขตของข้อมูล และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่

- 1) ใช้ข้อมูลจริงในร้านกระเบื้องหอยห้วย โดยใช้ข้อมูลสินค้าในร้าน จำนวน 9 ประเภท ดังนี้
 - วัสดุโครงสร้าง
 - สี
 - ท่อ
 - วัสดุปูพื้น
 - วัสดุทำหลังคา-เพดาน
 - ปูนซีเมนต์
 - ผลิตภัณฑ์เหล็ก-อลูมิเนียม
 - สุขภัณฑ์
 - อุปกรณ์อื่นๆ
- 2) มีลูกค้า 2 ประเภท ได้แก่ ลูกค้าทั่วไป และลูกค้าประจำที่มีการเก็บข้อมูลไว้ ดังนี้
 - ลูกค้าทั่วไป จะขายเฉพาะเงินสด
 - ลูกค้าประจำ ได้แก่ ผู้รับเหมาก่อสร้าง บริษัทหรือร้านค้าที่เป็นคู่ค้ากับร้านกระเบื้องหอยห้วย จะมีการขายแบบเงินเชื่อ
- 3) โดยมีผู้ให้ข้อมูลและทดสอบโปรแกรม ซึ่งเป็นเจ้าของร้านและพนักงานของร้าน

1.4.2 วิธีการศึกษา

- 1) สัมภาษณ์ขั้นตอนการทำงาน การจัดเก็บเอกสารทั้งหมดของร้านกระเบื้องหอยห้วย
- 2) ศึกษาและรวบรวมปัญหาและความต้องการจากเจ้าของร้านและพนักงาน
- 3) ศึกษาและรวบรวมเอกสารที่ใช้ในการสั่งซื้อสินค้าและเอกสารในการรับสินค้า
- 4) ศึกษาและรวบรวมสมุดจดบันทึกการขายสินค้า รายชื่อผู้ขาย และรายชื่อลูกค้า
- 5) รวบรวมข้อมูลสินค้าทั้งหมด

- 6) ออกแบบระบบฐานข้อมูล
- 7) นำเข้าข้อมูลที่ได้เข้าสู่ระบบฐานข้อมูลที่ได้ออกแบบไว้
- 8) พัฒนาระบบงานสารสนเทศ โดยมีคุณสมบัติของโปรแกรมตามขอบเขตงานด้านระบบ
- 9) ทดสอบการทำงานจริงของระบบ
- 10) แก้ไขความผิดพลาดภายหลังจากการทดสอบการทำงานของระบบ
- 11) จัดทำเอกสารประกอบโปรแกรม

1.5. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ด้านฮาร์ดแวร์

1) เครื่องคอมพิวเตอร์ หน่วยประมวลผลกลางรุ่น อินเทล คอร์ทู ดูโอ (Intel Core 2 Duo) หน่วยความจำขนาด 2 กิกะไบต์ ฮาร์ดดิสก์ขนาดความจุ 80 กิกะไบต์

2) เครื่องพิมพ์

3) เครื่องอ่านบาร์โค้ด

ด้านซอฟต์แวร์

1) ระบบปฏิบัติการ ไมโครซอฟท์วินโดวส์เอ็กซ์พี(Microsoft Windows XP)

2) โปรแกรมไมโครซอฟท์วิซวลเบสิก เวอร์ชัน6.0 ใช้ในการพัฒนาระบบ

3) โปรแกรมมายเอสคิวแอล เซิร์ฟเวอร์เวอร์ชัน5.0 (MySQL Server 5.0) ใช้จัดเก็บข้อมูล

4) โปรแกรมโทด ฟอว์ มายเอสคิวแอล เวอร์ชัน3.0 (Toad for MySQL 3.0) ใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการจัดการฐานข้อมูล

1.6. สถานที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

1) ร้านกระเบื้องห่อหุ้ม เลขที่ 79 หมู่ 11 เทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน 51000

2) สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่